

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSDROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTÉR GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Erkölcsei színvakság.

Beismerjük, hogy javíthatatlan idealisták vagyunk. Mert ime, most is, amikor lapunk múlt számában lelepleztük a legfrissebb közigazgatási botrányt, abban a naiv illuzióban ringattuk magunkat, hogy a város vezetősége és a mungópárt vezérkara végre magába száll, s erélyes föllépéssel bizonyos tesz arról, hogy mégis van bizonyos határ, ahol a pártpolitikai érdekközösség megszűnik és a közéleti tisztességérzet fölébe emelkedik minden más kicsinyes szempontnak. Föltételeztük, hogy maguk a mértékadó körök adják ki a jelszót, hogy a botrányos visszaéléseknek valahára véget kell vetni.

S megdöbbenéssel és megbotránkozással kell látnunk, hogy ez a föltevés csak füst és pára, s igaza van a közmondásnak, hogy „a mungóból soha se lesz szalonna.” (A közmondás tudvalevőleg drasztikusabb kifejezést használ, de mi az enyhébb formát alkalmazzuk, mert a közmondást a maga eredeti mívoltában úgyis mindenki ismeri.)

Igenis, azt a fölháborító tényt kell látnunk, hogy éppen azokban a körökben, ahonnan a bűnös tisztviselővel való szolidaritás megtayadását és a további garázdálkodás megszüntetését vártuk, megint csak a tussolási szándék mutatkozik; holott nagyon jól tudhatnák, hogy elérkeztünk immár oda, ahol mindenféle palástolás és mentési akció csütörtököt mond.

Már az előbbi cikkünkben is megmondottuk, hogy minket nem vezet semmiféle bosszúvágy és nem pályázunk a Blagojevits fejére. — Az a fej ugyanis sokkal jelentéktelenebb, sem hogy ambiciónkat találhatnánk abban, hogy legillonituzhatjuk. Ha tehát csak annyit láttunk volna, hogy a pátrónusok visszavonulnak és rezignáltan kiszolgáltatják ezt a szerencsétlen embert a saját maga által provokált végzetnek, akkor talán mi is hajlandók lettünk volna beérni azzal, hogy keményebb retorzió nélkül tűnjék el botrányos pályafutása színteréről.

De, úgy látszik, a tisztelt mungó urak minden poklokon keresztül védik a pártfogoltjukat. — Tudomásunk van

ugyanis arról, hogy mihelyt a leleplezés megtörtént, előkelő állású mungófőnökök rögtön akcióba léptek, hogy elsímítsák az eset következményeit. Megkörnyékezték a vezető faktorokat, hogy hunyják be a szemüket és csukják be a fülüket; se ne lássanak, se ne halljanak, s engedjenek időt és módot a bajba került embernek, hogy valamilyen kievickéljen a magacsínálta csávából. Nem azon törték a fejüket, hogy miképpen lehetne expiálni a csunya stiklit, hanem azon töprenkedtek, hogy mikép lehetne ellenünk fordítani a bot végét?

Maga a polgármester nem az eseten botránkozott meg, hanem azon tűnődött nagy vehemenciával, hogy kitől és hogyan szerezhetjük információinkat? (Pedig biztosíthatjuk róla, hogy nem kellett semmi dedektívnyomozást végeznünk; mert a félváros tud ezekről az üzelmekről.) S a polgármester nemcsak nem tett semmiféle megtorló lépést, hanem még a panaszról a községi bíró által fölvetett jegyzőkönyvet sem vette át. Mintha csak egerutat akarna hagyni a reparációra.

S valóban, a reparációt meg is kísérelték. Van tudomásunk ezekről a kísérletekről; értesültünk arról, hogy az érdekelt fél milyen *tiltott eszközökkel* próbálta, hogy meghazudtolhassa a mi állításainkat és a *méltatlanul sértett ártatlanság* álarcában léphessen föl ellenünk. Egyelőre nem áruljuk el a részleteket, amelyekről tudomásunk van; de konstatáljuk, hogy ezek a perfid kísérletek csak azért történhettek meg, mert a polgármester időt engedett a mesterkedésre. Persze, a politikai cimboráról volt szó. Bezzeg, ha ellenzéki érzelmű tisztviselőn esett volna meg századrésznyi kázu, mérget lehet rá venni, hogy Hauke úr tíz perc alatt kitekerte volna a nyakát.

Hát, tisztelt urak — és itt megint csak főképpen a *főispánt* aposztrofáljuk — ez a játék tovább nem mehet. Vagy elintézik az urak, minden alatomosság nélkül — *nem bánjuk, akár humánusan is, de mindenesetre a jogrend helyreállításával* — ezt a botrányos dolgot, vagy nyíltan szolidarisáknak vallják ma-

gukat Blagojevits üzelmével. Az előbbi esetben tapasztalni fogják, hogy mi se vagyunk éppen vérszomjas kannibálok; az utóbbi esetben azonban legyenek elkészülve rá, hogy kíméletlenül levonjuk a konzekvenciákat.

Azt már most is megállapítjuk, hogy irtózatos *erkölcsi színvakságról* tettek tanubizonyosságot azzal, hogy ezekre kénytelenek voltunk Önöket figyelmeztetni.

A kosárfonók termelő szövetkezeteiről.

(Válasz T. Szeifrid kartárs úrnak.)

A „Bácsmegyei Függetlenség” 99 számában megjelent fenti című M. aláírású cikkem is olvastam, s mondhatom, hogy azóta kíváncsian vártam Zabik úr mosakodását, de e helyett a 104. számban találok az ön válaszát és védelmét, melyhez még nekem is van egy pár őszinte, igaz önzetlen szavam, én Zomborhoz valamivel közelebb vagyok s mint a helybeli kosár-szövetkezet ügyvezető igazgatója ismerem az összes érdekelt intézményeket talán okul a mi esetünkből valaki, előre bocsájtom, hogy magát az intézményt támadni nincs szándékomban, csakis az eszközöket kell jobban megválasztani, hogy célját elérhesse.

M. cikkében én is vádakat láttam, de csakis Zabik úr és az É. K. ellen; az orsz. központról csak annyi van ott mondva, hogy a minden alkalommal ígért s talán minden „mérlegben” szereplő 2—2000 kor. államsegélyt készpénzben egyetlen szövetkezet sem látott, sem kapott, ez kérem nem valótlan; ez tény, legalább én 2 év alatt nem láttam, de nem is hallottam olyat, aki tényleg kapott volna készpénzben egyebet, mint a 600 kor. tanfolyami költséget. Pénzt mi csak váltóra kaptunk és ezt kamatostúl vissza is fizettük.

Hogy M. cikkének legtöbb állítása a való igaztól messze járna, ezt én nem mondhatom, sőt ellenkezőleg, nagyon is fején találta a szöveget — ezt már szóvá kellett valakinek tenni, míg nem késő — ezt velem együtt akár hányan tudják s bizonyítani is képesek, kivéve talán azt, hogy néhány szövetkezet csődbe jutott teljesen, amit én is úgy értelemek, hogy voltak szövetkezetek, a melyek felszámoltak voltak és most nincsenek; ha ez nem csőd akkor csütörtök; vannak mások a melyek a hitelszövetkezetekbe olvadtak bele, mert a maguk lábán már oda kerültek a csütörtökhöz; vannak kiket a szabadkai K. I. R. T. boldogít agyon, ha ugyan ez is hamarosan felnem számol — nálunk a bevásárlójával ez már felszámolt — ha ugyan ezt is az orsz. központ vagy az állam át nem veszi — erről a Pesti Napló már cikkezett is. Én magam is feltudnék néhányat sorolni azon szövetkezetekből, melyek voltak nincsenek, de minek hisz ezt Zabik úr jobban tudja mint ön és én, talán az okokat is ismeri.

Mikor én ezelőtt két évvel átvettem a helybeli szövetkezet vezetését akkor ez is a csőd szélén állt, ha ugyan csődnek lehet mondani, hogy adóság volt bőven, de pénz se posztó elég a kifizetésre, de azért mégis kikerültük.

Ami pedig az É. K. illeti, ezzel nekünk is van egy elintézetlen ügyünk, amit ők befel-

jezettek vallanak aminek árát csekély 1057 kor. 38 fillért velünk akarnak megfizettetni, azaz csak is ennyi hiányával fizették ki számlánkat. Ha ez nem agyon boldogítás, akkor mi? Igaz, hogy a szövetkezet az árúját adhatja bárkinek készpénzért, de csak a szezon előtt, de ha a szezon ideje be áll akkor az É. K. teszi rá a kezét s azt mondja most ide az árumat vagy nem adok több pénzt s a lejáráó váltók prolongását sem fogadom el, tessék fizetni legalább velünk tavaly így tettem, s mégis dacára a részletes megállapodásnak 1057.38 koronával fizettek kevesebbet, pedig ha a szezon bevért volna, akkor árunkért sokkal többet kaptunk volna, a kereskedőktől, de a szövetkezeteknek nem szabad tőkét tartalékalapul gyűjteni, de az ÉK-nek igen. Hát az sem agyon boldogulás?

Ami a vessző beszerzését illeti itt sem vagyok én egy véleményen önnel s a fővezetőséggel, mert én még nem láttam az orsz. központ, de helyesebben Zabik úr által vásárolt olyan vesszőt, mely ott a helyszínen akár Boszniában akár Nyitrában 5 koronánál olcsóbb lett volna, s mire az ide ért, akkorra szállítás, fuvar, beraktározás költségeivel 7 kor. 20 fillér lett az ára métermázsánként, míg én 1, 2, 3, koronájával vettem a vesszőt, amelyből szövetkezetünk tagjai ép oly jó kosarakat fonnak ugyanazon áron mint a Zabik úr által küldött vesszővel; itt csak az a különbség, hogy az általam vásárolt vessző feldolgozásánál a munkásaim 2—3-szor annyit keresnek mint a 7 koronás vesszőn.

Mondja kartárs úr ki tesz több jót? Az-e aki drága anyaggal kevés keresetet juttat, vagy az-e a ki olcsó anyaggal több keresetet juttathat a szövetkezetnek és tagjainak, aki ez által tartalék alaphoz vagyhoz juttatja a szövetkezetet, hogy majdan idővel önállóan működhesék. Mióta bűn a tisztességes uton való vagyon szerzés, s kinek áll ez jogában megakadályozni? Szerintem nagy bizalmatlanságra vall a szövetkezetekkel szemben az, hogy az államsegélyt nem készpénzben adja ki az Országos Központ vessző vásárlásra, legalább azoknak, kik erre vállalkoznak, váltóra ad akár 10-szer ennyit s ezt a pénzt nem félti az eltékozlástól, vagy ez az ellen biztosítva van? Én úgy tudom, hogy a Nagyméltóságú mkir. földművelésügyi miniszter úr ezt az államsegélyt a szövetkezetek részére egy összegben adja az orsz. központnak — vesszőbeszerzésre — mert neki ez így kevesebb munkába kerül és könnyebb az elszámolás is mintha külön minden szövetkezettel számolna el. Annyi tény, hogy én azzal az államsegéllyel még egyszer annyi vesszőt vennék és abból még egyszer annyi árút csinálhatnék s így én is munkásaim is, de szövetkezetünk legalább 3-szor annyival többet keresnénk, mert nálunk a tiszta haszon 1/4 része engem illet ügyvezető igazgatói tisztelet díj címén. — ezzel a feltétellel vettem át, nem bánom ha ezért önzőnek is mond akár ön, akár Zabik, akár ki más.

M. cikkében nem találok azt, hogy Galiciából *kell* vesszőt hozatni, én ott csak egy helyes összehasonlítást látok. Magam is úgy tudom, hogy tavaly az apatini kosárnagykereskedők hozattak Galiciából nagyon szép vesszőt, amelynek métermázsája Apatinba szállítva, nekik nem többé, mint 4 koronába került — nekem legalább így mondták — szállítási kedvezményük is volt a kormánytól, de a mi szövetkezeteinknek nem tud senki ily kedvezményes szállítást kieszközölni — pedig ránk férne — sőt ellenkezőleg, — mert a vagonok önsúlya kevesebb, mint a mennyire jelezve vannak — több súlyt kell fizetnünk, mint a mennyit tényleg hoznak. Mit szól ehhez?

Hogy a vasútak mentén elterülő kubikgödörök vesszőtermelésre nem volnának alkalmasak, ezt határozottan tagadom, mert magam is láttam akárhány helyen, mint M. is állítja, nagyon szép bokrokat; de másrészt tény, a bródi osztálymérnökségnek Mikanovce és Vogyince állomások közt van vessző-telepe, ezt két év óta én vágattattam s fizettünk 30 cm. átmérőjű kévéért 30 fillért, 1—1 ilyen kéve megnyom 35—36 kilogrammot nyersen, az idén is 84 métermázsá 40 kilogrammot hoztunk onnan, ha kételkedik, elküldhetem a fuvarlevelet; ami tehát ott bevált, beválna nálunk is,

ha nem is mindenütt egyforma sikerrel; de hogy egyáltalában e célra alkalmatlanok volnának ez nem áll, sőt ellenkezőleg, ép ezek csakis e célra alkalmasak. Meg kell kísérelni!

Engedje meg kedves Kartárs úr, hogy kérdésem nélkül mondhasam, hogy vagyok én is olyan jó magyar és szövetkezeti önzetlen munkás — fizetésért — mint Zabik László úr vagy akárki más, ha megalkuvást ismernék, nem szenvednék annyit napról-napra, hálátlan lennék, ha be nem ismerném, hogy kaptam ezért már drágasági és családi pótlékot, a mennyiben egy elhalt kartársamat osztályösszevonás révén már második hónapban ingyen helyettesítem, pedig velem együtt 8-an vagyunk itt állami tanítók. Én még M. cikkző magyarságát se vonom kétségbe azért az összehasonlításért, mert ennek megírása is csak hazafiasága és a szegény nép boldogítása késztetett, nem ártani akart ügyünknek, hanem használni, mint ön is. Adja Isten, hogy így legyen!

A mesterképző tanfolyamra nézve is engedje meg, hogy elmondjam véleményemet, nem tudom Ön járt-e ott, de én igen, mert egyrészt az itt uralkodott ragályos és járványos betegségek miatt az előadásaink szüneteltek, így ráérttem vessző beszerzés céljából Zomboron átutazni, ahol mindenkor vagy menet vagy jövet benéztem, hogy mire mentek, de mindenkor meg is számláltam őket. Mikor Zabik László úr a megnyitási utáni héten nekem bemutatatta, akkor voltak ott vagy 10—12, ez a szám folyton szaporodott, mikor legutóbb ott jártam voltak 42-en, ezeket egy nagyon is hebegő, dadogó főfőmester foglalkoztatta, munkájukon én sem tudtam fellelkedni s mondhatom nem valami nagy sikert varok tőlük, volt ott nem is egy gyarló munkás is, az iparkodás, a sietés úgyszólván egynek sem volt erénye, mennyit dolgoztak össze, nem tudom, mitőlünk nem volt ott senki, így a végeredményről sem szólhatok. M. bizonyosan többet tud róluk, ha szóba hozta.

Kedves Kartárs úr! Ha már szóba hozta, legyen szíves akár privátim megírni, hogy azt a 10.400 koronás megrendelést csakugyan Zabik úr közvetítette-e s teljesen önzetlenül-e? Vagy kaptak-e már tőle egyetlen egy kosárkereskedői címet, én elég gyakran találkozom vele, régi jóbarátom is, de eddig ilyenbe soha se részesített.

Mégegyszer kijelentem, hogy M. cikkében nem látok valótlanosságokat, mert az sem valótlanság, hogy Zabik úr tényleg kapott címzetes kir. segéd tanfelügyelői címet, talán csak nem azért, hogy jobban imponáljon a szövetkezeteket vezető tanítóságnak. Végre Zabik László barátom önzetlenségéről, ügybuzgóságáról nem érzem magam illetékesnek sem nyilvánítani sem véleményt mondani, ezt megteszi majd M. cikkző, ha ugyan Zabik úr meg tudja szólaltatni. Egyébként béke velünk.

Monostorszeg, 1912. január 4.

Deák Ferenc

állami tanftó, szöv. ügyv. igazgató.

* * *

Ezzel a cikkel a vitát kimerítettnek látjuk; miután lapunk — sajnos — nagyon is szűk kerete nem engedi meg, hogy olyan témák körül, amelyek a közönségnek csak egyrészt érdeklik, hosszabb polémiáknak tért adjunk.

Szerk.

HIREK.

Báró Gromon Dezső betegsége. Mint részvétellel értesülünk Gromon Dezső báró titkos tanácsos, nyugalmazott államtitkár, országgyűlési képviselő és a vármegyének egykori főispánja súlyos betegségben fekszik budapesti lakásán. Állapota kezelő orvosainak véleménye szerint igen komoly, sőt válságos. Barátai és tisztelői mély részvétellel és aggodó figyelemmel kísérik a betegség fejlődését.

Kinevezés. A vármegye főispánja Deszpi János írnotok árvaszéki lajstromozóvá. Zundánovits Vladimir rendsz. díjnokot írnotká, és Magyar Lajos ideiglenes díjnokot rendszeresített díjnokká kinevezte.

A Művészház zombori fiókja. A *Művészház* zombori fiókjának intéző szervezete a következőkép alakult meg: Védnök: Vojnits István főispán. Elnök: Vértesi Károly, jegyző: Király Lajos. Választmányi tagok: dr. Késmárky Béla, Prokópy Imre, dr. Pataj Sándor, Buday Gerő, dr. Kabos Márton, dr. Lallosevits János, dr. Konyovits Dávid, Zsulyevits Ernő, Scultéty Ferenc, Hauke Imre, Krump Vilmos, Bors Győző.

Az iparos dalárda estélye. A méltán nagy népszerűségnek örvendő iparos dalárda február 1-én, csütörtökön este tartotta ezidei első, alapszabályszerű dalestélyét a színház helyiségében. A változatos program és a dalárda régi jó hírneve nagy és díszes közönséget vonzott az estélyre. A színház zsúfolásig megtelt, s akik ott voltak, azok egy élvezetes este kellemes emléket hoztak magukkal. A dalárda énekszámairól mondanunk sem kell, hogy zajos tetszést arattak. A közönség lelkes óvációkban részesítette úgy a dalárdát, mint ügyes és buzgó karnagyát, Szántó Károly tanítót is. Nagy és folytonos derűtségben tartották a közönséget a programba fölvetett apró bohózatok is, amelyeknek előadásában az összes szereplők excelláltak, de különösen viharos tetszést aratott Gruda Pál, továbbá Ispánovits Mihály, Bogdán István, Háász Gyula és Répits Ferenc. Az előadás után tánc következett a legfesztelebb jókedvvel, úgy, hogy bizvást elmondhatjuk, hogy az idei farsangi bálak között ez volt a legsikerültebb.

Kövez a város. A tanács közhírré teszi, hogy az idén a következő kövezési munkálatokat szándékozik teljesíttetni: 8000 m² átkövezés, hasított és kockakövekkel, a régi kövezetnek bontásával; 4000 m² új kövezés hasított kővel; 120 m² új kockakövezés és a kövezetnek helyenkénti javítás. E munkálatokra ajánlatokat az egységárak kitüntetésével és 100 korona bánatpénzzel február 15-ig lehet beadni a tanácsi iktatóba, Árlejtést hirdet továbbá a tanács 1310 m³ szabari vagy más hasonmínőségű hasított kő szállítására; valamint 1750 m³ dunai homok; 11.800 drb és 800 drb különböző nagyságú kockakő, 1310 m³ hasított kő, 1750 m³ dunai homok szállítására. Az ezekre vonatkozó zárt ajánlati versenytárgyalás február 15-én Latinovics Szaniszló tanácsnok hivatalos helyiségében.

Kongregánisták fölavatása. Mint értesülünk, „az urak Mária kongregációjának zombori Szent István király kolóniája” ma, vasárnap, február 4-én d. e. 8 órakor, a belvárosi róm. kath. plébánia templomban ünnepélyes tagavatást tart. Ez alkalommal 14, előkelő társadalmi állású férfit avatnak föl. Az ünnepi beszédet P. Bus Jakab, a Jézus-társaság magyarországi tartományfőnöke mondja és részvesz az ünnepélyen báró Barkóczy Sándor miniszteri tanácsos, az urak kongregációjának prefektusa is. A fölavatás után közös villásreggeli lesz a kath. legényegylet helyiségében. Szombaton este pedig közös vacsorára gyűltek össze a zombori kolónia összes tagjai, valamint a budapesti kiküldöttek és a szomszédos kolóniák képviselői a Blazsanik-féle (volt Stebler) vendéglő helyiségében.

Értesítés. Becseréltünk néhány alig használt német és amerikai motort eredeti Mayer motorra, s ezeket igen olcsón kijavítva eladjuk. Gazdák! drága pénzetekért csak a legjobbat vegyétek és ez a Mayer motor. Magyar Motor és Gépgyár Részvénytársaság zombori fiókja. Gazdasági Egyesület palota. Üzletvezető: Della Benő. 19—6—2

Sertésvész. Mint hivatalosan megállapították: Bácsmegyében ezidő szerint eme községekben van sertésvész: Doroszló, Bajmok, Regőcze, Bácsordas, Bácsföldvár, Borócz, Bulkeszi, Dunacséb, Szépliget, Mozsor, Csantavér, Pacsér és Boldogasszonyfalva.

Bácsmegyeiek viszontagsága Amerikában. Bácsmegyéből idevándoroltaknak viszontagságairól a következőket jelentik Ellis Islandból: A Pennsylvániával jött Órszállásról a 19 éves Kollár József, hogy rokonához Szendics Istvánhoz utazzon St. Louisba. Pénze azonban nincs, minélfogva a vizsgáló bizottság kizárta. A menház képviselője megfélebezi az ügyet. A 36 éves Stebler Péter Pál Zomborból érkezett a Finlanddal, hogy fivéréhez, Stebler Jánoshoz utazzon New-Yorkba. Nagyon kevés

pénzzel érkezvén ide, a vizsgáló bizottság visszatartotta, felszólítván fivérét, hogy érte személyesen jelentkezék. Szilberekéről érkezett ide a Caroniával, a 61 éves özvegy Walzer Mária, hogy fiához Walzer Benedekhez utazzon Daytonba, minthogy az orvosok az öreg asszony ellen aggkór miatt bizonyítványt állítottak ki, a vizsgáló bizottság visszatartotta, felszólítván fiát affidavit beküldésére. Verbászról került Ellis Islandra a 39 éves Méder Lajos nejével és három gyermekével, hogy fivéréhez, Méder Keresztélyhez utazzék New-Yorkba. Kevés pénzzel érkeztek ide, minél fogva a vizsgálóbizottság visszatartotta őket. Felszólítván fivérét, hogy személyesen jelentkezék értük.

Izraelita hitközségi választás. A zombori izraelita hitközség önkormányzati szervezete ma, vasárnap, február 4-én, választás útján, újra alakul. Mint értesülünk, a választás mozgalmassá igérkezik, mert a fiatalabb generáció, a *takarékosság* jelszavával, erélyesen akcióba lépett és jelöltjei mellett élénk propagandát fejt ki. Az eredményről majd legközelebb referálunk.

Óvakodjunk orosz kevert és orosz csiraképtelen répamagvak forgalomba hozatalától és vásárlásától. Megbízható répamagvakban ez idén nagy hiány állott be és ezért igen sok orosz eredetű répamag kerül eladásra Bisenzi, sőt Quedlinburgi cégek-től is. A gazdasági egyesület állást foglalt ez ellen és a gazdákat nagy károk ellen megóvándó, nemkülönben az állattartás és állattenyésztés érdekében kijelentette, hogy ama magkereskedők és viszontelárusítók, kik répamagot akár a faj, akár a származás hamis megnevezése alatt adatnak el, csalást és büntetendő cselekményt követnek el. Egyszermind felkérte a gazdasági egyesület a többi testvéregyesületet is, hogy eme határozatához csatlakozzanak és a gazdáközönseget a leghathatósabb módon óvják attól, hogy keves eredetű, avagy csiraképtelen és vegyes orosz-répa magvakat vegyenek. 20-1-1

A legtapasztaltabb orvosok tanácsolják, hogy egészségünk fenntartása érdekében elsősorban a gyomorra ügyeljünk. Aki gyomrát rendben kívánja tartani, tegye szabálylává, hogy minden héten legalább egy bizonyos meghatározott napon, például minden hétfőn vagy mondjuk minden szombaton, reggelizés előtt egy pohár igazi **Ferencz József-keserűvizet** igyék. Ezen régóta bevált természetadta tisztító-gyógyvíznek bámulatos felhívító van nemcsak emésztő-szerveinkre, hanem egész lényünkre is. A török császár udvari főorvosa is ezen tulajdonságát becsülte a legjobban, mikor azt írta róla, hogy „a kitűnő Ferencz József-keserűvíz használata különösen kellemes“. Vigyázni kell, hogy a kereskedésekben mindenkor valódi Ferencz József-keserűvizet kapjunk, mert ez az, melyről a világ minden tájának orvosai és orvostanáriai a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak.

Betörés a csurogi község házába. Mint Csurogról levelezőnk jelenti, január hó 28-án reggel 3-4 óra között, Rajkov Danya községi előfogatos fia, Rajkov István betört Rajkov Mita közs. végrehajtó irodájába és felfeszítve annak íróasztalát, elemelt onnan 40 korona készpénzt. Ez után, mint a ki dolgát jól végezte, elment a korcsmába mulatni. Midőn a kisbírák az irodák reggeli tisztogatását végezték, vették észre a betörést és azonnal a rendőrségnek jelentették. A rendőrség vezetője Zelits Péter, a helyszíni szemlét megejtve, nem sokat nyomozott a betörő után, hanem rendőreivel bement a községi istállóba és ott találta a betörőt, kit az elfogyasztott alkohol mély álomba merített. Felébresztve, átvitték a rendőrségi laktanyába, hol bűnét bevallotta, mert nála találták a fészítő vasat, melynek segítségével az íróasztalt felfeszítette. A csendőrség a bűnügyi feljelentést megtette és a betörőt a vádhatóság intézkedéseig szabadlábra helyezte.

Az apatini erdőhivatal köréből. A földmivelési miniszter Sobó Sándor erdőmérnökgyakornokot Liptóújvárról Apatinba helyezte át.

A tanítók gyógyfürdője és üdülőtelepe. Megbízható helyről örömmel vesszük hírt, hogy a tanítók, alapítás alatt álló, társadalmi gyógyfürdője, üdülő és gyermek nyaraló telepe iránt, az egész ország területén nap nap után igen meleg érdeklődés, általános támogatás nyilvánul meg. Székelyudvarhely város képviselő testülete midőn nagyobb mennyiségű részvényt jegyzett, meleg hangú átiratban kereste meg Magyarország összes városainak és nagyobb községeinek képviselő testületét: a tanítók fürdőjének részvények jegyzésével való támogatása érdekében. Magyarország össztanítóságának és az egész társadalomnak használatára és gyógyulására megteremteni egy teljesen modern berendezésű s e mellett olcsó zóna árszabású, az évnek minden részében használat, illetve szezon alatt álló hideg, meleg és gőzfürdővel kapcsolatos gyógyfürdőt a Székelyudvarhely határában levő Szejke-fürdőn; a felnőttek és gyermekek üdülő és nyaraló telepét a kitűnő levegőjű, ivó és fürdői gyógyborvizű nagybaconi (Erdővidék) Uzonka-fürdőn a kijelölt cél, melynek szervezése a tervezett részvénytársasági alapon már ez idő szerint is biztosítva lévén, igen sokan az építendő magánvilla telkek után érdeklődnek és tesznek előjegyzéseket. A tanítók társadalmi fürdője és üdülőtelepe az egész hazai közönség és gyermek sereg közegészség ügyét kívánja hathatósan szolgálni zóna rendszerrel, miért is azt az egész közönségnek meleg pártolására a kibocsátott részvényeinek jegyzésével való támogatására a legmelegebben ajánljuk. A részvénytársaság szervezési munkálatait Gyerkes Mihály ig. tanító Székelyudvarhely végzi, aki bármilyen irányu tájékoztatást készséggel megad és prospectust küld.

Talált tárgyak. A rendőrségnél *egy pénz-tárca, pénzzel és egy női ernyő* van, mint talált tárgy, letétben. A tulajdonosok jelentkezzenek a kapitányi hivatalban.

Nyilttér. *)

Köszönet nyilvánítás.

Akik megbuldogult felejthetetlen édes atyám halála alkalmával megjelenésükkel fájdalomukat enyhíteni szívesek voltak, úgy szintén a végtiszteletnél megjelent testületek ez uton fogadják hálás köszönetünket.

Vidákovits József,
borbély.

*) E rovat alattiakért nem felel a Szerk.

HIRDETÉSEK.

ELADÓ CIMBALOM!

Egy jó hangú, barna fényezett új cimbalom

eladó.

Bővebbet Felsőváros, Szeder-utca 3-ik szám alatt. 21-1-1

Eladó ház!

A Szelencse városrészben, Gólya-utca 4. számú, jókarban, fő forgalmú üzlettel és 4 lakással bíró bérház elköltözés miatt olcsó áron eladó, esetleg a szatócs-üzlet berendezésével, szép utcai lakással

átadó! 2-1

Kiadó lakás

és eladó lakatos-szerszám.

Zomborban, Apolló-utca 9. szám alatti összes lakás, műhelyvel együtt, **1912. évi május 1-ére kiadó** és ugyanott jókarban lévő **lakatos szerszám**, betegség miatt, azonnal **eladó.** — Bővebbet Rózsahegyi Sándornál Apolló-utca 9. szám, vagy dr. Henneberg Géza ügyvédnél Szabadság-tér 9. szám alatt. 18-3-2

Kiadó lakás!

Zomborban, Vaspálya-út 16. szám alatt, — a parkkal szemben, — egy **úri lakás** — villanyvilágítással — **május 1-ére kiadó!**

Bővebbet: Dr. Turányi Zsigmond 15-3-3 ügyvédi irodájában.

Eladó malom.

Borsódmegyében, vasútállomás mellett levő, napi egy vagon órleli teljesítménnyel bíró

gőz- és vízi-malom,

hozzá tartozó hat hold szántóval, összes gazdasági épületekkel — földbirtok vásárlás folytán — előnyös feltételek mellett eladó.

Bővebbet: **Rába Sándornál,** 13-2-2 **Mezőkövesden.**

Az Oroszlán Menthol Sósborszesz

erős Menthol és borszesz tartalmánál fogva sokkal hatásosabb és erősebb, mint bármely más sósborszesz készítmény.

Csúsz, köszvény, reuma, szagatás, nyilalás, oldalszúrás, keresztcsont fájás, derék-, oldal- vagy hátfájás, izom és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merev végtagok és újjak, görcsök, továbbá hűlés, megfázás vagy léghuzamból származó bajok azonnal enyhülnek az **Oroszlán Menthol Sósborszesz** használata által. Ha a fájó testrész a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, fejszagatás, hajhullás, idegesség, bágyadság, kimerültség, általános gyengeség eseteiben kincscsel ér fel a valódi **Oroszlán Menthol Sósborszesz**. Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza, nátha ha fellép, úgy emlékezzék az **Oroszlán Menthol Sósborszeszre**, mely a legkitűnőbb és legelterjedtebb háziszser. — Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. — Sok ezer hálairat tanuskodik róla, hogy az **Oroszlán Menthol Sósborszesz** az emberiség jótévedője. 126-20-13

Műndenütt hapható 44 filléres, 1.10 és 2.20 kor. eredeti üvegekben.

Kapható: **Tárczay István** úr gyógyszer-tárában Zombor, megyeház-tér.

Ház eladás!

Bercsényi-út 3. szám alatt 5--6 szobából és mellékhelyiségekből álló ház szabad kézből azonnal eladó.

16 Bővebb értesítést ugyanott. 3-2

Bajor sör!

Tisztelettel jelentem, hogy a Zrinyi-utcában lévő vendéglőmben

(volt Stebler-féle vendéglő)

minden vasárnap

első rendű

BAJOR SÖRT

szolgálók ki.

Blazsanik György,

vendéglős.

8 * - 5

A SALVATOR sósóborszesz

a legerősebb, legkedveltebb és a leghathatósabb, mert üdít, gyógyít és desinficiál.

Kapható mindenütt!

Ara 44 fill., 1 kor. 10 fill. és 2 kor. 20 fill.

Fő- és szétküldési raktár:

Salvator áruforg. r. t. Selmecebánya.

Bácska kizárólagos képviselője:

Friedmann Lajos,
Zombor,

190-52-11 kereskedelmi ügynökség.

SZÉNELÁRUSÍTÁSI

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

állandó nagy szénraktárt

tartok, és pedig:

I. rendű Poroszszen, 100 kiló ára	4 kor. 80 fillér.
Legfinomabb koks, 100 kiló ára	5 kor. 40 fillér.
I. rendű Salgótarjáni szén, 100 kiló	3 kor. 50 fillér.
I. rendű kétszer mosott kováesszen, 100 kiló ára	4 kor. 20 fillér.

A szénárúk levelezőlapon vagy telefonon megrendelhetők a legkisebb mennyiségben is. — A megrendelt mennyiséget mindenkor becsületesen mérve, ingyen és díjmentesen házhöz szállítatom.

A nagyérdemű közönség szíves pártolását kérve, vagyok

Telefonszám: 107. és 134.

kiváló tisztelettel

A SZÉNRAKTÁR

RESCH JÓZSEF.

a vasút melletti téglatelepen van.

167-27-18

Radisits-utca 4. szám.

ANATOMIAI férfi-, női-

129 és 100-34

gyermek - cipőkben
nagy választék.

TELEFON SZÁM 126.

Egységes szabott árak:

4.50, 6.50, 7.50, 8.50, 10, 13,
17 és 22 korona.

MEGLEPETÉSSZERŰ!

OLCSÓ BÚTOROK

és a legmagasabb igényeknek megfelelő

lakás-berendezések

állandó nagy raktára

A ZOMBORI BÚTOR-IPAROSOK ÁRÚCSARNOKÁBAN

188

Rákóci-út.

ZOMBORBAN.

Rákóci-út.

* - 9